Kaupunginvaltuusto 16.11.2026

Valtuutettu Aliisa Wahlsten ym. aloite: Aloite nuorten lukuinnon vahvistamiseksi

Viime vuosina nuorten lukutaito on heikentynyt ja erot nuorten välillä ovat kasvaneet. Samalla lukeminen kilpailee yhä enemmän ajasta sosiaalisen median, pelien ja muun digitaalisen sisällön kanssa. Lukutaidon vahvistaminen on kuitenkin keskeinen osa oppimista, osallisuutta ja myöhempiä opiskelu- ja työelämävalmiuksia.

Perinteiset keinot eivät yksin riitä, vaan nuoria tulee kannustaa lukemaan heitä aidosti kiinnostavaa kirjallisuutta. Erityisesti nuorten kirjallisuuden (Young Adult) tarjontaan, saatavuuteen ja tunnettuuteen on syytä kiinnittää huomiota.

Aloitteen tavoitteena on selvittää ja toteuttaa keinoja nuorten lukemisen edistämiseksi yhteistyössä nuorten, koulujen ja kirjastojen kanssa. Tavoitteena ei ole pakottaa nuoria lukemaan enemmän, vaan madaltaa kynnystä tarttua kirjaan ja auttaa jokaista nuorta löytämään itseään kiinnostavaa luettavaa. Tavoitteena on tarjota nuorille ajankohtaisia, kiinnostavia ja helposti saavutettavia vaihtoehtoja sekä mahdollisuus käyttää kirjallisuutta myös digitaalisissa ja kuunneltavissa muodoissa. Tavoitteena on löytää konkreettisia keinoja vahvistaa nuorten lukuintoa, lukutaitoa ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kirjallisuuden pariin.

Tätä varten esitämme, että Turussa:

- Selvitetään koulujen kirjastojen ja luokkakirjastojen nykytila, erityisesti nuorille suunnatun kirjallisuuden ajantasaisuus, monipuolisuus ja kiinnostavuus. Osallistetaan selvityksessä nuoria.
- Selvitetään mahdollisuutta lisätä koulujen ja kirjastojen yhteistyötä niin, että nuoret pääsevät vuosittain tutustumaan ajankohtaisiin kirjallisuustrendeihin, uusiin teoksiin ja eri kirjallisuusgenreihin ja löytämään näistä itselleen kiinnostavia kirjailijoita ja teoksia.
- Arvioidaan mahdollisuuksia hankkia kouluihin enemmän uutta nuortenkirjallisuutta vanhempien kokoelmien rinnalle.
- Selvitetään mahdollisuuksia lisätä suosittujen nuortenkirjojen kappalemääriä kirjastoissa sekä kehittää lainauskäytäntöjä siten, että teokset ovat nykyistä paremmin saatavilla.
- Kokeillaan teemapohjaisia lukusuosituksia ja kirjapaketteja kirjaston ja koulujen toimintaan, niin että lukeminen voisi jatkua itselleen kiinnostavan teoksen löydyttyä. Esimerkiksi dystopia-, fantasia-, urheilu-, romantiikka-, historia- tai kauhuteemoista kiinnostuvat nuoret voisivat löytää uusia kirjoja aiemmin lukemiensa teosten perusteella.
- Selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää äänikirjoja ja e-kirjoja opetuksessa osana lukemisen tukemista sekä tunnistetaan lukutaidon erilaiset muodot.
- Lisätään koulujen ja kirjastojen valikoimiin selkokielistä, eri kielitaustoille soveltuvaa sekä nuoria kiinnostavaa kirjallisuutta ja varmistetaan, että sekä klassikot että ajankohtaiset suosikkiteokset ovat helposti saatavilla.

- Luodaan mittarit ja seuranta, joilla voidaan seurata lukemisen edistämistoimien vaikuttavuutta ja sitä kautta kehittää toimintaa, esim. lainaustilastojen, nuorten lukuharrastuksen ja kirjastojen käyttöasteen perusteella.

Wahlsten Aliisa (VIHR)

Kannattajat (23 kpl)

Lindberg Essi (VIHR)
Bell Claire (VAS)
Achrén Janina (RKP)
Koiranen Sara (VAS)
Lumme Riina (VIHR)
Rönkä Aino (VIHR)
Helin Perttu (KESK)
Gërmizaj Agon (SDP)
Ahmadi Berhan (SDP)
Kallio Nina (SDP)
Muurinen Seppo (KESK)
Uusitalo-Heikkinen Mervi (VAS)
Karjalainen Riitta (KESK)
Weber Konsta (VIHR)
Niinivirta Pirjo (PS)
Herlevi Saimi (VAS)
Hersi Muhiadin (VAS)
Kankaanranta Miina (PS)
Ruusunen Mimmi (KESK)
Ali Alas (SDP)
Vehosmaa Anne-Maarit (KD)
Mäkipää Anna (VAS)
Vörlund-Wallenius Terhi (VIHR)